

باب سوم^۱
امور مربوط به موافقت نامه های تجارتي و ترانزيتي

فصل اول
احكام عمومي

مبني و هدف

ماده اول:

- (۱) اين طرز العمل، با در نظر داشت قانون معاهدات و ميثاق هاي بين المللي، و به منظور تنظيم و پيشارد اجرائات و فعاليت هاي رياست موافقت نامه هاي تجارتي و ترانزيتي تهيه و تدوين گرديده است.
- (۲) اين طرز العمل داراي اهداف ذيل مي باشد:
- ۱- تطبيق و پيگيري موثر تعهدات دوجانبه، چندجانبه و منطقوي کشور،
  - ۲- تنظيم امور مربوط به معاهدات تجارتي، ترانزيتي و سرمايه گذاري دو جانبه و سه جانبه،
  - ۳- تنظيم امور مربوط به معاهدات منطقوي،
  - ۴- مشخص نمودن وظائف و مسئوليت هاي رياست ها و واحدهاي وزارت مبني بر طرح، تسويد و بازبيني معاهدات بين المللي.

اصطلاحات

ماده دوم:

- (۱) اصطلاحات مندرج در اين طرز العمل همان مفاهيمي را افاده مي نمايد که در ماده سوم قانون معاهدات و ميثاق هاي بين المللي تعريف گرديده است.
- (۲) بر علاوه اصطلاحات مندرج فقره (۱)، اصطلاحات آتي معاني ذيل را افاده مي نمايد:
- ۱- معاهده: با در نظر داشت حکم مندرج جزء (الف) فقره (۱) ماده ۲ معاهده ۱۹۶۹ و يانا در خصوص معاهدات و جزء (۱) ماده سوم قانون معاهدات و ميثاق هاي بين المللي، مراد از اصطلاح «معاهده» در اين طرز العمل، معنای عام آن که شامل معاهده، موافقت نامه، قرارداد، پروتوکول، يادداشت تفاهم، کنوانسيون و ميثاق هاي بين المللي مي شود، مي باشد.
  - ۲- پيش نويس: به متن ابتدائي معاهده اطلاق مي گردد که از سوي يکي از ادارات دولت جمهوري اسلامي افغانستان و يا کشور طرف معاهده تهيه و ترتيب شده اما لازم الاجرا نگرديده است.
  - ۳- رياست: غرض اختصار، در اين طرز العمل به رياست موافقت نامه هاي تجارتي و ترانزيتي وزارت، «رياست» اطلاق مي گردد.

مرجع تطبيق

ماده سوم:

رياست موافقت نامه هاي تجارتي و ترانزيتي وزارت مسئوليت تطبيق احكام اين طرز العمل را به عهده دارد.

فصل دوم

طی مراحل معاهدات تجارتي، ترانزيتي و سرمايه گذاري دوجانبه و چندجانبه

تسويد

ماده چهارم:

- (۱) معاهدات تجارتي، ترانزيتي و سرمايه گذاري دوجانبه و چندجانبه به يکي از شيوه هاي ذيل تسويد مي گردد:
- ۱- پيشنهاده عقد معاهدات به وزارت امور خارجه جهت حصول تاييدي شوراى وزيران و يا کابينه جمهورى اسلامى افغانستان، و اخذ تاييدي کشور طرف معاهده از طريق مجارى ديپلماتيک در ارتباط به آغاز تسويد متن معاهده، در صورت تاييد شوراى وزيران يا کابينه،
  - ۲- تسويد پيش‌نويس معاهده به صورت مستقيم و طى مراحل آن با در نظر داشت ساير احکام اين طرزالعمل.
- (۲) آمريت موافقت نامه هاي تجارتي و ترانزيتي دوجانبه، با در نظر داشت حکم فقره (۱) اين ماده، مسوده ابتدائي معاهده را تهيه مي‌نمايد. آمريت موافقت نامه هاي تجارتي و ترانزيتي دوجانبه سعي مي‌نمايد تا در انعقاد معاهدات تجارتي، ترانزيتي و سرمايه گذاري از معاهدات چارچوبي استفاده نمايد.
- (۳) آمريت موافقت نامه هاي تجارتي و ترانزيتي دوجانبه، در زمان تسويد پيش‌نويس موارد ذيل را در نظر مي گيرد:
- ۱- حصول اطمينان از عدم مخالفت احکام پيش‌نويس با قانون اساسى به خصوص ماده سوم قانون اساسى،
  - ۲- خطوط اساسى سياست کشور،
  - ۳- ساير معاهدات لازم الاجرا بين طرفين،
  - ۴- در صورت لزوم ديد، نظريات و پيشنهادهات نشر شده متخصصين و محققين مراجع علمي-تحقيقي در موضوع مورد نظر.
- (۴) آمريت موافقت نامه هاي تجارتي و ترانزيتي دوجانبه، پيش‌نويس معاهده را به يکي از زبان هاي رسمى و زبان انگليسى تهيه و ترتيب مي‌نمايد. در صورت لزوم و وجود امکانات لازم به خصوص ترجمان، پيش‌نويس به زبان کشور طرف معاهده نيز ترجمه مي گردد.

نظرخواهي

ماده پنجم:

- (۱) آمريت موافقت نامه هاي تجارتي و ترانزيتي دوجانبه، پيش‌نويس تهيه شده را جهت حصول نظريات و پيشنهادهات به ادارات ذيل ارسال مي‌نمايد:
- ۱- رياست هاي مربوطه وزارت جهت اخذ نظريات و پيشنهادهات آن ها براي حداکثر ۱۰ روز تقويمى،
  - ۲- وزارت ها و ادارات ذيربط جهت اخذ نظريات، پيشنهادهات و يا تاييدي آن ها براي حداکثر ۱۵ روز تقويمى و در صورت تاييدي معينيت امور تجارتي و يا مقام وزارت براي مدت بيشتري از ۱۵ روز تقويمى.
- (۲) آمريت موافقت نامه هاي تجارتي و ترانزيتي دوجانبه، بعد از اخذ نظريات و پيشنهادهات، در خلال سه روز کارى، نظريات معقول را در متن پيش‌نويس مي گنجانند.

بررسی مطابقت با قانون اساسی

ماده ششم:

بعد از حصول نظریات، پیشنهادات و یا تأیید وزارت خانه ها و ادارات ذیربط و گنجاندن نظریات و پیشنهادات معقول، ریاست پیش‌نویس معاهده را به وزارت امور خارجه جهت شریک ساختن با وزارت عدلیه به منظور ابراز نظر در مورد مطابقت آن ها با قانون اساسی و سایر اسناد تقنینی نافذ کشور، ارسال می‌نماید.

نظرخواهی از طرف مقابل معاهده

ماده هفتم:

- (۱) آمریت موافقت نامه های تجارتي و ترانزیتی دوجانبه، با تعقیب موضوع از طریق ممکن، اطمینان حاصل می‌نماید که پیش‌نویس معاهده بعد از حصول نظر تأیید وزارت عدلیه، جهت ابراز نظر به کشور طرف معاهده از مجرای دیپلماتیک ارسال گردیده است.
- (۲) بعد از دریافت نظریات کشور طرف معاهده، آمریت موافقت نامه های تجارتي و ترانزیتی دوجانبه، در صورتی که تغییرات وارد از جانب طرف مقابل در تناقض با موارد مندرج اجزای (۱ الی ۳) فقره (۳) ماده چهارم این طرزالعمل و قوانین مربوطه کشور نباشد، نظریات را تأیید و متن پیش‌نویس معاهده را آماده امضاء می‌نماید.

امضاء

ماده هشتم:

- (۱) به منظور امضاء معاهده، ریاست با ارسال نامه رسمی به وزارت امور خارجه خواهان صدور صلاحیت نامه امضاء برای شخص امضا کننده می‌گردد.
- (۲) بعد از صدور صلاحیت نامه، پیش‌نویس مورد نظر در افغانستان یا کشور دیگر در جلسات و سفرهای رسمی مقامات امضاء می‌گردد.

طی مراحل نهایی

ماده نهم:

- (۱) بعد از امضای معاهده، متن اصلی معاهده امضاء شده به وزارت امور خارجه ارسال می‌گردد تا غرض تأیید به کابینه ج.ا.ا. جهت تأیید، و در صورت لزوم مطابق ماده نهم قانون معاهدات و میثاق های بین المللی غرض تصدیق به شورای ملی، ارسال گردد. متن اصلی معاهده در بایگانی (آرشیف) ریاست حقوق و معاهدات وزارت امور خارجه حفظ می‌گردد.
- (۲) معاهده، بعد از تأیید کابینه و در صورت لزوم تصدیق شورای ملی، مرعی الاجرا محسوب گردیده و در جریده رسمی از طرف وزارت عدلیه به نشر می‌رسد.
- (۳) بعد از انفاذ معاهده، ریاست با تعقیب موضوع از طریق ممکن در وزارت امور خارجه سعی می‌نماید تا اطمینان حاصل گردد که موضوع تکمیل مراحل لازم برای انفاذ معاهده از طریق مجرای دیپلماتیک به جانب طرف معاهده به طور رسمی اطلاع رسانی گردیده است.
- (۴) آمریت موافقت نامه های تجارتي و ترانزیتی دوجانبه، تمامی اجراءات صورت گرفته از زمان تسوید تا انفاذ معاهده را در بانک معلوماتی مشخص غرض تعقیب آسان تر معاهده ثبت می‌نماید و آن را هر هفته به روز رسانی می‌نماید.

تعقیب تعهدات

ماده دهم:

- (۱) بعد از انفاذ معاهده، آمریت موافقت نامه های تجارتی و ترانزیتی دوجانبه، بانک معلوماتی (database) معاهدات را به روز رسانی، یک نقل از معاهده را در برنامه Dropbox بارگزاری (upload) و بعد از اخذ تایید مقام وزارت، یک نقل آن را در وب سایت وزارت غرض نشر به ریاست مربوط ارسال می نماید.
- (۲) بعد از انفاذ معاهده، آمریت موافقت نامه های تجارتی و ترانزیتی دوجانبه، تمامی تعهدات را در قالب (فارمت) مشخص تنظیم و به اساس آن تعهدات را با ادارات ذیربط به صورت رسمی تعقیب و گزارش مندرج در قالب را با در نظر داشت معلومات در دسترس، حداقل به صورت ماهوار، به روز رسانی می نماید.
- (۳) آمریت موافقت نامه های تجارتی و ترانزیتی دوجانبه، برای رویداد جلسات توافق شده با کشورهای دیگر و گفتگوهای عامه و خصوصی نیز، مسئولیت مندرج فقره (۱ و ۲) این ماده را انجام می دهد.

بازبینی معاهدات لازم الاجرا

ماده یازدهم:

- (۱) آمریت موافقت نامه های تجارتی و ترانزیتی دوجانبه، تمامی معاهدات لازم الاجرا را در بازه زمانی ۵ الی ۱۰ سال در همکاری با ریاست های ذیربط بازبینی نموده و در صورت لزوم و بعد از تاییدی مقام وزارت، تعدیل یا لغو آن را طی مراحل می نماید.
- (۲) پلان بازبینی معاهدات مندرج فقره (۱)، در جریان ربع اول سال مالی ترتیب می گردد و در جریان ترتیب پلان، استراتژی و یا پالیسی های تهیه شده توسط ریاست های ذیربط غرض اولویت بندی بازبینی معاهدات در نظر گرفته می شود.

فصل سوم

کمیسیون های بین الحکومتی در عرصه همکاری تجارتی و اقتصادی و گفتگوهای عامه و خصوصی

برگزاری کمیسیون

ماده دوازدهم:

- (۱) شمولیت وزارت خانه ها و ادارت ذیربط در جلسات کمیسیون های بین الحکومتی در عرصه همکاری های تجارتی و اقتصادی (به رهبری وزارت صنعت و تجارت) از جانب وزارت به مقام عالی ریاست جمهوری غرض منظوری پیشنهاد می گردد.
- (۲) بعد از اخذ منظوری مقام عالی ریاست جمهوری، ریاست به طور رسمی از وزارت خانه و ادارات ذیربط درخواست می نماید تا نماینده خویش را به طور رسمی معرفی نمایند.
- (۳) برگزاری کمیسیون های مشترک بین الحکومتی در عرصه همکاری تجارتی و اقتصادی، متکی به موافقت نامه های تجارتی و اقتصادی، مبنی بر تطبیق تعهدات دو کشور در عرصه های مختلف، همه ساله به طور متناوب (نوبتی) تدویر می گردد. در پایان اجلاس کمیسیون های تجارتی و اقتصادی، پروتوکول یا رویداد جلسه (مینوت مورد توافق) میان مقامات دو کشور به سطح وزیر یا معین به امضا می رسد که نیازمند تایید کابینه یا تصدیق شورای ملی نمی باشد.
- (۴) طی مراحل پیش نویس و طی مراحل انفاذ پروتوکول ها، مطابق به طی مراحل معاهدات مندرج فصل دوم این

طرز العمل صورت می گیرد.

گفتگوی عامه و خصوصی

ماده سیزدهم:

- (۱) ریاست در هماهنگی با ریاست یا ریاست های ذیربط وزارت، پلان برگزاری جلسات گفتگوی عامه و خصوصی را در خلال ربع آخر سال مالی تهیه و ترتیب می‌نماید.
- (۲) جلسات گفتگوی عامه و خصوصی به طور متناوب (نوبتی) تدویر می‌گردد به نحوی که یک جلسه آن در کشور مربوط و جلسه دیگر در افغانستان دایر گردد.

فصل چهارم

سازمان های منطقی

ایجاد بخش خاص برای سازمان های منطقی

ماده چهاردهم:

- (۱) ریاست سعی می‌نماید تا، با در نظر داشت تشکیل و امکانات لازم، برای هر یک از سازمان های منطقی در آمریت سازمان های منطقی یک بخش (desk) مشخص ایجاد نماید که در هر بخش حداقل یک کارشناس فعالیت نماید.
- (۲) هرگاه امکان ایجاد یک بخش برای هر سازمان منطقی ممکن نباشد، برای دو یا بیشتر از دو سازمان یک بخش ایجاد می‌گردد.
- (۳) مسئول یا کارشناس بخش مربوط به یک سازمان منطقی مکلف است به صورت ماهوار از فعالیت ها و اجراات مربوط به سازمان مربوط گزارش تهیه و بعد از تاییدی آمر مربوطه به رییس تسلیم نماید. گزارش متذکره با در نظر داشت احکام ماده هفدهم این طرز العمل تهیه و ترتیب می‌گردد.

تعقیب تعهدات

ماده پانزدهم:

- (۱) آمریت سازمان های منطقی، بانک معلوماتی (database) مشخصی را برای معاهدات انعقاد شده در چوکات سازمان های منطقی تهیه و آن را به صورت ماهوار به روز رسانی، یک نقل از معاهده را در برنامه Dropbox بارگزاری (upload) و بعد از اخذ تایید مقام وزارت، یک نقل آن را در وب سایت وزارت غرض نشر به ریاست مربوط ارسال می‌نماید.
- (۲) بعد از انفاذ معاهدات انعقاد شده در چوکات سازمان های منطقی، آمریت سازمان های منطقی، تمامی تعهدات را در قالب مشخص تنظیم و به اساس آن تعهدات را با ادارات ذیربط به صورت رسمی تعقیب و گزارش مندرج در قالب را با در نظر داشت معلومات در دسترس، حداقل به صورت ماهوار، به روز رسانی می‌نماید.
- (۳) آمریت موافقت نامه های منطقی، برای مصوبات سازمان های منطقی نیز مسئولیت مندرج فقره (۱) و (۲) این ماده را انجام می‌دهد. این مسئولیت شامل نشر در وب سایت نمی‌گردد مگر این که آمریت نشر آن را لازمی تشخیص دهد و ریاست نیز آن را تایید نماید.

طی مراحل معاهدات منطقی

ماده پانزدهم:

- (۱) هرگاه پیش‌نویس معاهده ترتیب شده از طرف سازمان های منطقی و یا متن معاهده ای که نماینده کشور در سازمان منطقی به آن رای مثبت داده یا آن را امضاء نموده باشد، از جانب وزارت خارجه به وزارت غرض ابراز نظر ارسال گردد، کمیته ای به ترکیب ریاست های ذیربط تشکیل می‌گردد.
- (۲) کمیته لغفین بررسی نموده و نظر کمیته به وزارت امور خارجه غرض طی مراحل لازم ارسال می‌گردد.

(۳) بعد از انفاذ معاهده، ریاست با تعقیب موضوع، از طریق ممکن، در وزارت امور خارجه سعی می‌نماید تا اطمینان حاصل گردد که موضوع تکمیل مراحل لازم برای انفاذ معاهده از طریق مجرای دیپلماتیک به جانب سازمان مربوط به طور رسمی اطلاع رسانی گردیده است.

(۴) آمریت موافقت نامه های تجاری و ترانزیتی دوجانبه، تمامی اجراءات صورت گرفته از زمان دریافت متن معاهده تا انفاذ معاهده را در بانک معلوماتی مشخص غرض تعقیب آسان تر معاهده ثبت می‌نماید و آن را هر هفته به روز رسانی می‌نماید.

جلسات

ماده شانزدهم:

- (۱) آمریت موافقت نامه های منطوقی، در ماه اول سال مالی، تقویمی از تمامی جلسات سال جاری سازمان های منطوقی که می بایست نماینده وزارت اشتراک نماید تهیه و آن را با رییس و در صورت لزوم با مقام وزارت شریک نماید.
- (۲) هرگاه جلسات سازمان منطوقی در افغانستان برگزار می گردد یا وزارت متعهد به میزبانی آن شده، آمریت مکلف است در هماهنگی با ریاست های مربوطه پلان اشتراک در جلسه یا برگزاری جلسه با اسناد مربوطه آن را تهیه و ترتیب نماید.
- ۱- هرگاه موضوع صرفا اشتراک در جلسه باشد، پلان و اسناد مربوطه در جریان یک ماه قبل تهیه و ترتیب و به ریاست تسلیم می گردد.
- ۲- هرگاه موضوع برگزاری جلسه باشد، پلان و اسناد مربوطه حداقل ۳ ماه قبل از تاریخ برگزاری جلسه ترتیب و بعد از تاییدی ریاست، به مقام وزارت غرض تاییدی تسلیم می گردد.
- (۳) جلسه مندرج جزء (۲) فقره (۲) این ماده، مطابق به پلان تایید شده از سوی مقام وزارت و در هماهنگی با وزارت ها، ادارات و ریاست های ذیربط ریاست برگزار می گردد.

فصل پنجم

احکام متفرقه

گزارش دهی

ماده هفدهم:

تمامی کارمندان ریاست در ارایه گزارش به آمرین خود اعم از مستقیم و مافوق، از قالب (فارمت) مشخص و یکسان استفاده می نمایند.

بایگانی اسناد

ماده هجدهم:

(۱) ریاست روند بایگانی اسناد را به صورت منظم هم به صورت چاپی و هم الکترونیک بر اساس پلان از پیش تعیین شده آغاز می‌نماید.

یک نقل از اسناد ریاست بعد از بایگانی شدن به صورت الکترونیک در ریاست حفظ و نقل دیگر آن در آمریت مربوط حفظ می گردد.

